

شماره - هفتم و هشتم
مهر و آبان ماه
۱۳۵۷

آرمان

سال شصتم
دوره - چهل و هفتم
شماره - ۸۹۷

تاسیس بهمن ماه - ۱۳۹۸ شمسی

(مؤسس : استاد سخن مرحوم وحید دستگردی)

صاحب امتیاز و نگارنده : محمود وحیدزاده دستگردی (نسیم)

(سردبیر : محمد وحید دستگردی)

نگاهبانی و حراست

از سخن و ادب فارسی

حفاظت و نگاهبانی از سخن و ادب فارسی بدون تردید از وظائف

اولیه هر ایرانی میهن دوست بویژه فضلا و دانشمندان نکته سنج میباشد .

ما از دیر باز بحکم وظیفه دیرین بارها در مجله آرمغان از این مقوله

سخن رانده و بعللی جانگزا آنرا مورد بحث و تجزیه و تحلیل قرار داده و

یادآور شده ایم که جامعه ای که قرن هاست شهرت و نام و نشانش تنها از طریق

سخن و ادب بلندپایه فارسی ممکن و میسر گردیده سبب بی اعتنائی و لاقیدی

حتی ستیزگی با آن چه بوده است .

هرج و مرجی که در سالهای اخیر زبان و ادب فارسی را در بر گرفته و آنرا با بزرگترین سوانح و ضربات مواجه ساخته در طول تاریخ سابقه نداشته و معلوم نیست بسایان و مسیبان آن از این عمل ناپسند و ناسادرست چه منظور و مقصودی داشته‌اند.

اگر چه همانگونه که قبل هم یاد آور شده بودیم کاخ سخن و هنر فارسی

را چنان پایه‌های محکم و استواری است که از این بادهای تکانی بدان راه نیابد و گردی بر دامنش ننشیند چنانکه حکیم بزرگ طوس فردوسی علیه‌الرحمه فرموده :

بناهای آباد گردد خراب

ز باران و از تابش آفتاب

پی افکندم از نظم کاخی بلند

که از باد و باران نیابد گزند

سرزمین ایران بسبب وسعت و فراخی فضا از دوران باستان و دارا بودن

مناظر دلگشای طبیعی جایگاه ذوق و هنر بوده و توان گفت در هیچ کشوری از ممالک جهان چون سرزمین ایران اینهمه سراینندگان نامدار که از لحاظ نبوغ شعر و شاعری مستغنی از توصیف میباشند ظهور ننموده است. مستشرقان و محققان غربی در این باره تحقیقات و مطالعات جامعی نموده و ادب و سخن فارسی را از جنبه‌های مختلف ستوده از لحاظ معنی و مفهوم آنرا در رأس ادبیات جهان بحساب آورده‌اند. بیشتر این مستشرقان آلمانی یا انگلیسی بوده و تألیفات آنان بطور پراکنده و اختصار ترجمه و چاپ گردیده و از مضمون و مطالب دلپذیر آنها علاقه‌مندان و عشاق شعر و هنر بهره‌مند گردیده‌اند.

در بین ده‌ها نفر سخنوران و متفکران عالم ادب و سخن پنج تن جنبه جهانی داشته و آثارشان بزبانهای مختلف غربی و شرقی کم و بیش ترجمه گردیده و مورد توجه خوانندگان قرار گرفته است.

این پنج نابغه عالم سخن سرائی بترتیب قدمت زمانی عبارتند از فردوسی نظامی، سعدی، مولوی و حافظ. این علوم انسانی در ایران از سده‌های گذشته لازم بیادآوری است که حکیم عمر خیام اگر چه بسبب رباعیاتیکه بنام وی مضبوط میباشد شهرت عالمگیری داشته ولی چون پیشه وی سخن سرائی و شاعری نبوده و رباعیاتی را هم که بوی نسبت میدهند از لحاظ تعداد و شماره مختلف میباشد علیهذا از ذکر نام وی در بین گویندگانیکه دارای جنبهٔ بین‌المللی میباشند خودداری نمودیم.

با ذکر دلایل فوق هیچگونه سبب و علتی برای ابراز مخالفت و

بی احترامی از طرف مسئولین امر نسبت بعالم دانش و ادب فارسی باقی نمیماند جز آنکه بگوئیم بجای تشویق و ترغیب جوانان کشور به تحصیل علم و دانش اوقات گرانقدر آنان را برای منظور خاصی صرف وقت گذرانی و مهمل - خوانی بنام (شعرنو) نمایند .

ممکن نیست یکنفر ایرانی فارسی زبان که حتی از خواندن و نوشتن هم بی بهره باشد از ترکیبات ناپسند و رکیک آن خوشش آید و یا حاضر بشنیدن آن باشد زیرا همانگونه که یادآور گردیدیم ذوق و قریحه امری است طبیعی که مردم این سرزمین از آنها بهره مند بوده و طبعاً از یاوه گوئی و چرندپردازی بیزار و گریزان میباشند .

کار زبان و سخن بلند پایه فارسی بجائی رسیده است که بر روی تابلوهای دکاکین و کاشیهای خیابان ها و کوی و مراکز تجارتنی و مهمانخانه ها و فروشگاهها و غیره، اسامی و کلمات زبانهای غربی انتخاب گردیده و گوئی جایگاه این مراکز در سرزمین ایران قرار ندارد .
بیاد دارم یکی دو سال پیش شهرداری تهران در جرائد اعلام کرد: (با آنهمه کلمات فصیح و دلپذیر فارسی معلوم نیست صاحبان مغازه ها و دکاکین و بنگاهها بچه مناسبی برای نامگذاری محل کسب خود کلمات خارجی انتخاب میکنند از این پس شهرداری تصمیم گرفته از این عمل ناپسند جلوگیری کند و بجای کلماتیکه تاکنون مورد استفاده قرار گرفته کلمات فارسی انتخاب و مورد بهره مندی قرار گیرد .

درج این مطلب در مطبوعات اهل فضل و دانش را سخت خرسند و

و بهیجان در آورد و پس از گذشت روزها و ماهها و سالها خبری از آن نشد و بالاخره معلوم گردید این بشارت هم مانند دیگر نویدهایی است که هر روز داده میشود و بدانها عمل نمیگردد.

اینک آرزومندیم متصدیان مربوطه بر سر عقل و فرهنگ آمده در طریق مستقیم گام بردارند و از کجروی و اندیشه‌های نادرست دوری جسته بین حق و باطل امتیازی قائل گردند و تا آنجا که ممکن است اصول پاك‌اندیشی و خردمندی را از دست ندهند.

سوانح دردناک و حوادث ویران‌کننده‌ایکه در طول تاریخ چندین هزار ساله برای ایران و ایرانی بمنصه ظهور رسیده و قتل و غارت‌های عمومی که بارها این سرزمین را مورد تهدیدهای مرگبار قرار داده برای کمتر کشوری در جهان سابقه داشته است.

بسی کشورها را می‌شناسیم که در برابر جزئی از این گونه حوادث و اتفاقات تاب مقاومت نیاورده بکلی از صفحه گیتی محو و نابود گردیدند و بعضی دیگر را میدانیم که ملیت و زبان و عادات و رسوم خویش را از دست داده بصورت قوم فاتح در آمدند.

سرزمین ایران اگر چه بارها دچار چنین ویرانیها و خرابیها و کشتارهای نابودکننده واقع گردیده ولی در برابر تمام این اتفاقات و پیش آمدهای مرگبار مقاومت بخرج داده ملیت و قومیت خویش را با تحمل هر گونه لطمات و ضربات ویرانگر مصون و محفوظ نگاه داشته است.

با ذکر مطالب و دلایل فوق باید اعتماد و اعتقاد داشته باشیم که این

حوادث و اتفاقات برای زبان و ادب بلند پایه فارسی موقتی بوده و این بادهای مخالف بصورت‌های مختلف در زمانهای دیگر هم وزیده ولی جزئی لطمه‌ای بیارنیاورده است.

این پیش آمدها موقتی و زودگذر بوده و چنین پایه‌های محکمی که بوسیله اندیشه‌ها و افکار عالیقدر انسانی بنا نهاده شده چگونه ممکن است تزلزلی در آن روی دهد و یا آسیبی در آن رخنه نماید.

کسانیکه آلت دست چنین افکار نادرست و ناپسند گردیده از روی بیخردی و عدم آگاهی اوقات گرانمایه خویش را صرف چنین اراجیف و یاوه سرانیها مینمایند بهتر است بر سر عقل آیند و بجای وقت گذرانی و بیهوده گوئی به تحصیل علم و دانش پردازند زیرا زمانی خواهد رسید که دیگر وقت گذشته و افسوس خوردن و اظهارندامت اثری نخواهد داشت.

کشوری راه ترقی و تعالی خواهد پیمود که چون ممالک پیش رفته جهان جوانانش راه تحصیل علم و دانش در پیش گیرند و از طریق پژوهش و تحقیق بمراحلی برسند که دیگران از تحقیقاتشان بهره‌مند و برخوردار گردند.

وقت گذرانی و اتلاف عمر در مدرسه و نشستن در سر کلاس از دبستان گرفته تا دانشگاه و دریافت ورقه‌ای بنام دیپلم یا لیسانس و دکترای طریق دانش اندوزی و کسب علم و معرفت نبوده بلکه فایده آن فقط ظاهر بینی و سپس دریافت مبلغی حقوق ماهیانه میباشد که باید از این طریق مستفید و بهره‌مند گردید.

ما هرگاه بخواهیم جوانان کشور وقت خود را بیهوده بعنوان مدرسه صرف نمایند و از دانش و فرهنگ حقیقه چیزی فرا گیرند و در آینده

مملکت از وجود آنان در تمام رشته‌های علمی ادبی و صنعتی بهره‌مند شود باید سعی و کوشش نمائیم تا مدرسه محل فراگرفتن دانش و فرهنگ گردد. در غیر اینصورت جز اتلاف وقت محصلان و بی‌بهرگی از دانش و فنون که مایهٔ خفت و سرافکنندگی جامعه بشمار میرود چیزی عاید کشور نخواهد شد و روزی سبب پشیمانی و افسوس همگان را فراهم خواهد ساخت .

وحیدزاده (نسیم)

ژوئیه شگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 رتال جامع علوم انسانی

بنا و اندیشه (مکتب) را به صورتی که در این کتاب (یا کتاب) ...
 توانستیم با نوبت و قیاس اصناف دیگری کلاه بر سر ...
 شده به نایبانه ای طوره به زلفا بولمه ...
 فریبه ششم و فرجه ای بدست آوردیم ...
 لایه ای به نایبانه ای ...
 آفتاب دار و اما با اینهمه ...
 ت همما اسپر ...
 در ...
 در ...
 (در ...)